

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾**

z dnia 2012 r.

w sprawie dotacji na badania archeologiczne

Na podstawie art. 82 b ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa warunki i tryb udzielania oraz rozliczania dotacji na:

- 1) badania archeologiczne prowadzone ze względu na planowane albo realizowane:
 - a) roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w wojewódzkiej ewidencji zabytków,
 - b) roboty ziemne lub zmianę charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego;
- 2) wykonanie dokumentacji badań archeologicznych, o których mowa w pkt 1, - zwanej dalej „dotacją”.

2. Rozporządzenie określa ponadto rodzaj dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku o udzielenie dotacji, zwanego dalej „wnioskiem”, i rozliczenia dotacji.

§ 2. Udzielenie dotacji następuje po złożeniu przez osobę fizyczną lub jednostkę organizacyjną, zwanymi dalej „wnioskodawcą”, wniosku do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwanego dalej „Ministrem”.

§ 3. 1. Warunkiem udzielenia dotacji jest dokonanie wyboru wykonawcy badań archeologicznych z zachowaniem zasady równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości.

2. Wybór wykonawcy, o którym mowa w ust. 1, dokumentuje się protokołem.

3. Protokół, o którym mowa w ust. 2, zawiera w szczególności:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) określenie trybu wyboru wykonawcy, o którym mowa w § 3 ust. 1;
- 3) listę podmiotów, które złożyły oferty na prowadzenie badań archeologicznych;

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej - kultura i ochrona dziedzictwa narodowego na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. Nr 248, poz. 1482).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871.

- 4) zestawienia ofert, o których mowa w pkt 3;
- 5) kryteria wyboru najkorzystniejszej oferty, o której mowa w pkt 3.

§ 4. Wniosek zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) wskazanie miejsca badań archeologicznych, ich zakresu i rodzaju;
- 3) wskazanie robót budowlanych, robót ziemnych lub zmiany charakteru dotychczasowej działalności, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, zwanych dalej „działaniami”, ich zakresu i rodzaju;
- 4) wskazanie powierzchni, na której są albo będą realizowane działania;
- 5) wskazanie kosztów planowanych badań archeologicznych i ich dokumentacji;
- 6) wskazanie kosztów planowanych albo realizowanych działań;
- 7) określenie wysokości dotacji, o którą ubiega się wnioskodawca oraz sposobu jej płatności;
- 8) harmonogram badań archeologicznych oraz planowanych albo realizowanych działań.

§ 5. 1. Do wniosku, o którym mowa w § 4, dołącza się:

- 1) decyzję wojewódzkiego konserwatora zabytków w sprawie ustalenia zakresu i rodzaju niezbędnych badań archeologicznych;
- 2) pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie badań archeologicznych;
- 3) pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków na planowane albo realizowane działania, jeżeli wymagają one uzyskania takiego pozwolenia;
- 4) pozwolenie innych organów na planowane albo realizowane działania, w przypadku gdy jest ono wymagane na podstawie odrębnych przepisów;
- 5) kosztorys planowanych badań archeologicznych i ich dokumentacji;
- 6) kosztorys planowanych albo realizowanych działań;
- 7) protokół, o którym mowa w § 3 ust. 2.

2. Do sporządzania kosztorysów, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6 oraz w § 9 pkt 5 i 6, stosuje się metodę określoną w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. Nr 130, poz. 1389).

§ 6. 1. Minister dokonuje oceny wniosków pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym.

2. W przypadku wniosków zawierających uchybienia formalne Minister wzywa wnioskodawcę do ich usunięcia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

3. W przypadku gdy braki formalnie nie zostaną uzupełnione w terminie, o którym mowa w ust. 2, wniosek nie podlega rozpatrzeniu.

4. Wniosek o udzielenie dotacji jest rozpatrywany w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia jego złożenia.

§ 7. 1. Po rozpatrzeniu wniosku Minister informuje wnioskodawcę o udzieleniu dotacji oraz wyznacza termin zawarcia umowy o dofinansowanie badań archeologicznych.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, zawiera wskazanie:

- 1) miejsca badań archeologicznych, ich zakresu i rodzaju;
- 2) planowanych albo realizowanych działań, ich zakresu i rodzaju;

- 3) kosztów planowanych badań archeologicznych;
- 4) kosztów planowanych albo realizowanych działań;
- 5) wysokości udzielonej dotacji;
- 6) sposobu płatności dotacji;
- 7) harmonogramu płatności, o ile dotacja nie jest przekazywana jednorazowo;
- 8) trybu kontroli wykonania umowy;
- 9) sposobu rozliczenia dotacji;
- 10) sposobu zwrotu dotacji albo jej części.

§ 8. 1. Dotacja może być przekazywana w częściach zgodnie z harmonogramem płatności, na rachunek bankowy wnioskodawcy.

2. Przekazania części dotacji dokonuje się na podstawie protokołu częściowego odbioru badań archeologicznych, sporządzonego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

§ 9. W celu rozliczenia dotacji wnioskodawca, w terminie 60 dni od dnia zakończenia realizacji działań, przekazuje Ministrowi:

- 1) protokół odbioru badań archeologicznych sporządzony przez wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- 2) dokument potwierdzający dopuszczenie do użytkowania obiektu budowlanego, w przypadku gdy badania archeologiczne prowadzono ze względu na roboty budowlane, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a;
- 3) dokument potwierdzający wykonanie robót ziemnych lub zmiany charakteru dotychczasowej działalności, w przypadku gdy badania archeologiczne prowadzono ze względu na roboty ziemne lub zmianę charakteru dotychczasowej działalności, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 lit. b;
- 4) potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie rachunków i faktur za badania archeologiczne i ich dokumentację;
- 5) kosztorys powykonawczy badań archeologicznych i ich dokumentacji;
- 6) kosztorys powykonawczy planowanych albo realizowanych działań.

§ 10. 1. Do wniosków złożonych i nierozpatrzonej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do dotacji przyznanych i nierozliczonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia.

§ 11. Traci moc rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie udzielania dotacji na badania archeologiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 369).

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Bogdan Zdrojewski

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 82 b ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.). Obecnie warunki i tryb udzielania i rozliczania dotacji na badania archeologiczne określają przepisy rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie udzielania dotacji na badania archeologiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 396). Potrzeba zmiany dotychczasowych przepisów wynika z konieczności ich doprecyzowania oraz usprawnienia procedury. Możliwość składania wniosków o udzielenie dotacji jedynie w określonych terminach może powodować opóźnienia w terminowym rozpoczynaniu planowanych inwestycji, ze względu na konieczność wcześniejszego przeprowadzenia badań archeologicznych, które można przeprowadzić dopiero po otrzymaniu dotacji.

Obowiązujące rozporządzenie określa zawartość wniosku o udzielenie dotacji na badania archeologiczne oraz dokumenty, które do wniosku trzeba dołączyć. Ponadto wskazuje terminy składania wniosków, a także termin jego rozpatrywania oraz termin przekazania dotacji i termin w jakim powinna być rozliczona. W przypadku gdy wniosek zawiera błędy formalne wnioskodawca może go uzupełnić w określonym terminie. Przekroczenie tego terminu skutkuje nierozpatrzeniem wniosku. W omawianym akcie wykonawczym określono także zawartość umowy o udzieleniu dotacji na badania archeologiczne oraz dokumenty potrzebne do jej rozliczenia.

W porównaniu z obowiązującymi przepisami w projekcie zrezygnowano z następujących przepisów. Odstąpiono od wskazania, że przepisów rozporządzenia nie stosuje się do badań archeologicznych prowadzonych przez instytucje naukowe w ramach działalności statutowej. Krąg podmiotów, któremu może być udzielona dotacja został określony w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zrezygnowano również z wymogu złożenia przez wnioskodawcę oświadczenia, iż dysponuje on zasobami rzeczowymi i kadrowymi zapewniającymi prawidłową obsługę wykonywanych badań archeologicznych. Uznano bowiem, że rozliczenie dotacji dokonywane jest między innymi na podstawie protokołu odbioru badań sporządzanego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków i to daje gwarancję ich prawidłowego wykonania. Wyeliminowano także przepis, zgodnie z którym terminy składania wniosków są ogłaszane w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dotacja udzielana jest bowiem na badania archeologiczne wyprzedzające inwestycje, a więc narzucanie określonych terminów składania wniosków mogłoby skutkować opóźnieniami w jej rozpoczęciu. W projekcie zrezygnowano także z dotychczasowego przepisu, który wyznaczał miesięczny termin przekazania dotacji na konto wnioskodawcy. Przyjęte rozwiązanie związane jest z wprowadzeniem możliwości przekazywania dotacji w częściach. Tak jak w obowiązującym rozporządzeniu warunkiem udzielenia dotacji na badania archeologiczne jest złożenie wniosku do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (§ 2). Nowym warunkiem jest natomiast konieczność wyboru wykonawcy badań archeologicznych z zachowaniem zasady równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości (§ 3 ust. 1). Przepis ten ma na celu zachowanie szczególnej staranności przy wydatkowaniu środków publicznych. Wybór

wykonawcy ma być potwierdzony protokołem (§ 3 ust.2), w którym powinny się znaleźć informacje dotyczące sposobu wyboru wykonawcy badań archeologicznych (§ 3 ust. 3).

Bez zmian pozostawiono przepis określający elementy wniosku o udzielenie dotacji (§ 4), natomiast zwiększono liczbę dokumentów, które do wniosku należy dołączyć o protokół wyboru wykonawcy badań archeologicznych (§ 5 ust. 1). Dodano również przepis zawierający warunek odnoszący się do sposobu sporządzania kosztorysów dołączanych do wniosku (§ 5 ust. 2). Przyjęte rozwiązanie ma na celu zachowanie szczególnej staranności przy ustalaniu wysokości dotacji, a tym samym wydatkowaniu środków publicznych. Bez zmian pozostawiono natomiast możliwość uzupełnienia w określonym terminie wniosku, który posiada uchybienia formalne (§ 6 ust. 2). Przekroczenie tego terminu będzie powodowało pozostawienie wniosku bez rozpoznania (§ 6 ust. 3). Jednocześnie, tak jak obecnie, wniosek nie będzie mógł być rozpatrywany dłużej niż przez 3 miesiące (§ 6 ust. 4).

Rozszerzono katalog elementów, które musi zawierać umowa o udzieleniu dotacji o konieczność wskazania sposobu płatności dotacji oraz określenia harmonogramu płatności w tych przypadkach, gdy dotacja nie będzie przekazywana jednorazowo (§ 7 pkt 6 i 7). Wiąże się to oczywiście z wprowadzeniem możliwości przekazywania wnioskodawcy dotacji w kilku częściach (§ 8). Będzie to miało szczególne znaczenie w przypadkach długotrwałych i kosztownych badań archeologicznych. Jednocześnie wydłużono termin rozliczenia dotacji z 30 na 60 dni od dnia zakończenia całości inwestycji (§ 10), w celu ułatwienia wnioskodawcy możliwości spełnienia tego warunku.

Ponadto w projektowanym rozporządzeniu wprowadzono przepisy przejściowe. Pierwszy z nich stanowi, że do wniosków złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe (§ 11 ust. 1). Przyjęte rozwiązanie pozwoli na rozpatrzenie złożonych przed wejściem w życie projektowanego rozporządzenia wniosków bez konieczności ich uzupełniania, o ile oczywiście nie będą miały błędów formalnych. Zgodnie z kolejnym przepisem przejściowym do dotacji przyznanych i nierozliczonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia należy stosować przepisy projektowanego rozporządzenia (§ 11 ust. 2), co będzie miało wpływ na zwiększenie dokładności przy rozliczeniu udzielonych dotacji.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projekt rozporządzenia oddziałuje na podmioty, które muszą przeprowadzić badania archeologiczne w związku z prowadzonymi robotami budowlanymi przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, a także robotami ziemnymi lub zmianą charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne. Oddziaływać również będzie na podmioty wykonujące badania archeologiczne.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został w ramach konsultacji społecznych przekazany do następujących podmiotów: Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Prywatnych Firm Archeologicznych, Związku Zawodowego Archeologów Polskich, Fundacji dla Archeologii oraz Towarzystwa Ochrony Dziedzictwa Archeologicznego.

Dwie uwagi zgłoszone przez Towarzystwo Ochrony Dziedzictwa Archeologicznego miały na celu uzupełnienie przepisów rozporządzenia przepisy, które zapewniłyby wysoką jakość wykonywanych badań archeologicznych. Uwag tych nie uwzględniono, gdyż projektowane rozporządzenie dotyczy warunków i trybu udzielania dotacji na przeprowadzenie badań archeologicznych, a nie warunków prowadzenia tych badań. Ponadto wprowadzenie tego rodzaju przepisów stanowiłoby przekroczenie upoważnienia ustawowego będącego podstawą do wydania projektowanego rozporządzenia.

Natomiast Zarząd Główny Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich zaproponował wprowadzenie obowiązku ogłaszania informacji o postępowaniu na wyłonienie wykonawcy badań archeologicznych w powszechnie dostępnych mediach. Takie ogłoszenie miałoby jednak sens tylko wtedy, gdyby zawarta w mediach informacja byłaby podstawą do udziału we wspomnianym postępowaniu. To narzucałoby jednak formę procedury wyboru wykonawcy badań archeologicznych, czego starano się uniknąć.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na poziom wydatków publicznych, a także nie zmniejszy dochodów budżetowych państwa ani jednostek samorządu terytorialnego.

Proponowane zmiany mają jedynie charakter formalny, doprecyzowujący dokumenty niezbędne do udzielenia i rozliczenia dotacji.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projektowany akt prawny nie będzie miał wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przedmiotowy akt prawny nie będzie miał wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Przedmiotowy akt prawny nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.